

PÆDAGOGISKE BENSÆND

– en metode til at bryde med sædvanlige tænke- og handlemåder

Kom dine forhåndsantagelser i forkøbet ved at tvinge dine tanker og handlinger i nye retninger i mødet med et benspænd

Definitioner

Et benspænd er en uventet hindring eller begrænsning, som bevidst indlægges for at skabe fremdrift og nytænkning i både idéudviklingsprocessen og i praktiske handlinger.

Benspænd kan bruges til at overskride og bryde med forudfattede meninger og selvfulgelige antagelser, der ikke stilles spørgsmål til i hverdagens praksis.

I mødet med et benspænd tydeliggøres de sædvanlige handletilbøjeligheder, fordi de efter en fælles vedtagelse ikke længere er til rådighed i den konkrete situation.

At forcere et benspænd vil ofte fremkalde en følelse af frustration, hvis overvindelse kræver en ekstraordinær faglig anstrengelse, der til gengæld bidrager til faglig udvikling.

Benspænd er velegnede til at skabe ny opmærksomhed på egen praksis og tvinger til at tænke og handle med opfindsomhed; det vil sige at finde nye veje end dem man plejer at gå.

At arbejde med benspænd betyder at man forpligter sig til at forfølge et forudbestemt pædagogisk perspektiv på en systematisk og konsekvent måde

Eksempler på benspænd:

- Lyt til en kollegas fortælling om et barn, der i en situation kommer i vanskeligheder og har brug for hjælp til at magte situationen. Lav din kollegas beskrivelse af barnets handlinger om til en jeg-fortælling: sådan som barnet selv ville have fortalt hændelsesforløbet
- Vælg en video om jeres samspil med børnegruppen sammen med dine kollegaer: På skift fortæller I, hvad videoen faktisk viser. Hold dig til dig til, hvilke informationer videoen giver – og vent med din egen vurdering og fortolkning.
- Vælg en genstand, som efter din oplevelse engagerer børnene. Forklar hvad der er det særligt engagerende for børnene? Og for dit eget faglige engagement.
- Vælg en lokalitet og fortæl hvilken betydning stedet og dets ting har for børnenes samspil og leg
- Non-stop-fortælling i et minut om en video, som din kollega har optaget af en situation, hvor to eller flere børn interagerer med hinanden. Hvad ser du? Fortælling uden pause med umiddelbare indskydelser og associationer for at komme efterrationaliseringer i forkøbet.
- Lyde fra et læringsmiljø uden visuel støtte: Hvilke forskellige lydkilder lægger du mærke til? Hvordan tolker du de forskellige lyde? Hvad siger de om læringsmiljøet?
- Hvad har børnene brugt mig til i dag? Og hvad kan jeg lære af det?

- Hvilke 'ressurser' hos sig selv råder børnene over og tager i anvendelse, når de er sammen med hinanden i forskellige situationer: krop, fagter, motorik, stemme, mimik og sprog.
- At sidde på hænderne og tøve med sin beslutning og handling: Sker der noget uventet?
- Under frokosten i dag med børnene må du ikke bruge ordet NEJ
- Vi taler ikke længere om aktivitetsplaner, men om at rammesætte situationer og forløb, der inviterer til engageret deltagelse.

Spørgsmål til fælles refleksioner:

- Hvad spænder de indlagte forhindringer ben for?
- Hvad fik du øje på som det nye i mødet med benspændet?
- Hvori bestod de største udfordringer, når dine handlemuligheder blev begrænset?
- Hvad siger dine oplevelser af mødet med benspændet om din sædvanlige praksis?
- Hvordan oplevede børnene det, når du ikke handlede i dine sædvanlige roller?
- Find selv på nye benspænd, der inviterer til opfindsomme tanker og handlinger